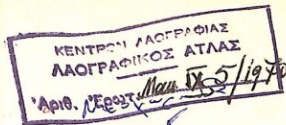

3
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Ε. Γεωργίου
Γραμ. Φιλολογίας
Πατρ. Σχολ.

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Νεμ. 1968 / Μαρτίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις).... Ν. ΕΛΧΟΡΟΥΔΑ
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας... ΘΕΣΣ/ΚΗΣ
Νομοῦ..... Θ.Ε.ΣΣ/ΚΗΣ.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Γεωργίου Βενιέρη ἐπάγγελμα... διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Νεαχωρὸν... Θεσσαλίας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 3.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Κωνσταντῖνος Δημήτριος.....
..... καὶ Βασίλειος (πρόεδρος Γ.Π.Σ. Νεαχωρὸν).....
ἡλικία... 56..... γραμματικαὶ γνώσεις... Α' Γυμνασίον.....
..... Νεαχωρὸν... Θεσσαλίας.....
..... Νεαχωρὸν... Θεσσαλίας.....
..... Νεαχωρὸν... Θεσσαλίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Ὀρχήστρα ἢ πιδιή· περιεχέ· διὰ σποράν
καὶ ἢ ἐρειή· διὰ βοσκήν ποιμνίων.....

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; ὑπῆρχον χωριστά.....

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
ἢ κολλήγετρον ἐκ τῆς ἀνῆκον εἰς τὸν χωρικόν
ἢ δὲ πρὸς βοσκήν ἢ τὴν κοινότητα.....

3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; ἔξαρξον διὰ αὐτῶν· διατηρῶν· διατηρῶν· διατηρῶν
τὴν περιουσίαν του καὶ πρὸς τὸν γάμον καὶ τὸν θάνατον.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..... εἰς ἀμφότερας

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

..... δὲν ἐπὶ δρχαυ. μ. καὶ μ. γαιοκτημόνων

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

..... Ἐχρησιμοποιοῦντο κερδοῦς γύφτοι ἐν δεσποτικῇ πειρυνόμειν ὡς χεῖρα μετ' ὁ σκέρηα

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

..... δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ;

..... δὲν ἐξεντεύοντο

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς· ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;
? εἰς πλίνθιν.. κυρτὴν.. ραβδωτὴν.. κόπρον... χυδόντων
 .. εἰς φερετρας.. δικοτόν.. ἀριθροῦν.. μικρὰ καὶ.. μ. ἐγγύμων.. βίων..
 .. αἰγοπροβάτων.. θάων.. ἀρξιδίων.. φαρμακῶν:

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; κατὰ τὸ 1945

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.. ἄροτρον.. ἤρχισεν τὴν χρησιμοποίησιν ἀπὸ τοῦ 1922

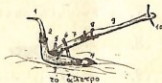
1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποία κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποίος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτὸ ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ἐχρησιμοποιοῦντο μονόφτερα καὶ δίφτερα καὶ κτηνάρια.. ἢ δὲ προμηθεύοντο ἐξ ἑνὸς ἀπὸ τῶν...
 .. ἐπισκευῇ.. ἐργασίαν... Ε. Σ. Τ. Ι. Α. ...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) .. ἀπὸ τοῦ 1954...

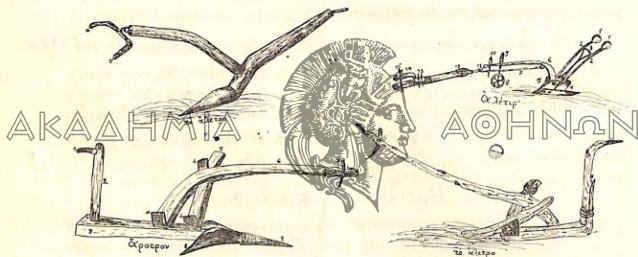
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. ἐπιτήδεον.. ἀπὸ τοῦ 1930.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...*χρ. α' μν. 1930...*

5) Μηχανή άλωνισμού*χ. π. α' ζον'... 1928...*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
*Εἰδικοί. Γεωγ. 1721. εὐ. πη. περιχρῆς... Π.σιανίδης... ζον' ἔφε-
 ρον. Ἐπιστολὰ... καὶ Γ. α'. ἐπιστολὴν... στήλ. πρὸς πη. στήλ. φ. 1928
 ... πη... σ. π. ο. α. 9...*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχθυογράφησατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

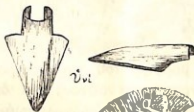
1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Εἶναι. μιᾶς. μορφῆς... διὰ τὴν... άροτρίασιν... ἐν. καὶ. χωραφῶν

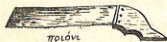
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;... μιανόν.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου, καὶ πῶς ἔχον

- 7) Ἔργαλειά διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

... σκεπάρνι... πριόνι... άρίδα... ξυλοφαί...

πριόνι

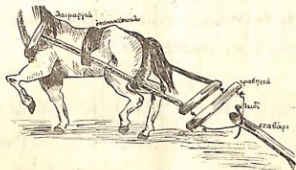

άρίδα

ρίνι ἢ ξυλοφαί (άρνάρι)

v) ...
 e) ...
 γ) ...

α) Ποιός ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον), 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος), 2) γυναίκα, 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἢ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας

κατά συνέπειαν ε. β. α. μ. ο. ρ. κ. τ. λ.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις το σιδηροῦν ἄστρον.
 δηλοῦναι τὰ πρῶτα ἀστροειδῆ σὺς ἀστέρων τῆς διηρητῆς τριτοῦ γαλιλαιοῦ,
 προσέτι οἱ ἀστέρες σὺς ἀστροειδῆ δὲ τὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ τὰ
 δεξιὰ τῆς γαλιλαιοῦ ἀπὸ τῆς γαλιλαιοῦ.

3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (ή το ζώον) κατά το ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

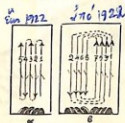
Το καίτημα
μελ. σκαλί. (πύριξ). μελ. π. δόστο. συγκρατείται. φόντο το
.. δεξιά. Τώρα και περ. έρωτας. δεξιά. πάνω. που ανέρει
και το σύνταγμα του βρέχων δόστον είναι δεξιά
από τις παραρτήσεις.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μέχρι τοῦ 1922... ἔπλεε πλοῦν χωράφι τοῦ ξύλινου ἄροτρον.
τὸ χωράφι... ἀργυρῶν... καὶ ἐνταῦθα γραμμὴν.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Περιφερειακῶς... ἀπὸ τοῦ 1922... ἐξελίχθη ὁδηγόν. ἄρα...

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν ᾗ χρῆσαι εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.) ; ... ἐν... σποράς...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

... ἐχωρίζετο με αὐλακίαν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

... ἐν... σκαπάνην (τσάπη).....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν ᾗ χρῆσαι παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Βαθιά καὶ πλαγίως... ἐν... ἐπιφανείᾳ τοῦ χωράφι...
... καὶ... ἐν... ἐπιφανείᾳ τοῦ χωράφι... πλάγως

.....

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... (διατὰ χερσὶν καὶ ἐν ἀρματίων)

Е. В. Свиридова. В. М. Давыдов. - М. 1910.

[illegible]

in 'xdi' di' d' d' xssat
 oikura - dursupura = ipirana' xidha.

..... "Excel. p. 170. 2/10"

5) Ποια έργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

.....

- 9 -

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψεοιδῇ σιδηραῖν ράβδον, ἣ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

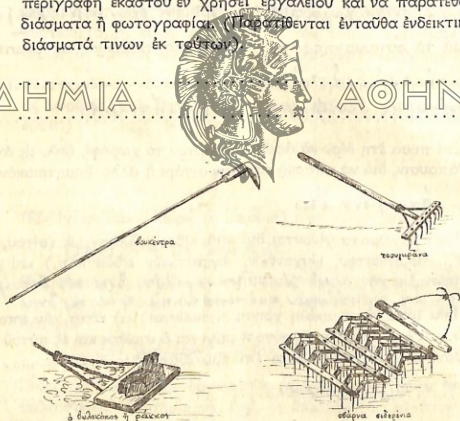
... f. d. m. v. ...

ἢ πρὸς τὸν πῶντος ὑπὲρ τῶν ἑταίρων κατασκευάζοντες...
ἢ πρὸς τὸ διὰ τῶν χρηματοποιῶντων κατασκευάζοντες...
παρασκευάζοντες... ἢ πρὸς τὸν πῶντος ὑπὲρ τῶν ἑταίρων κατασκευάζοντες...
πρὸς τὸν πῶντος ὑπὲρ τῶν ἑταίρων κατασκευάζοντες... ἢ πρὸς τὸν πῶντος ὑπὲρ τῶν ἑταίρων κατασκευάζοντες...

2) Γίνεται μετά το ὄργανο ισόπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

живот обдѣленъ

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

γ) Ἔργαλειά διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

...^с...^к...^д...^н...^п...^р...^с...^д...^н...^п...^р...

..... 57.2210

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

... δὲν ἐξηγητοῦνται... ἡ/α. πρόσφατα...

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

ΕΙΔΟΥΣ. *ἑρπύματα ἑραλφιστὴ καὶ ἡρπυγίαι.* ΑΘΗΝ

7. $\sigma_{\text{орд. инд.}} \cdot \sigma_{\text{орд. инд.}} - \sigma_{\text{орд. инд.}} \cdot \sigma_{\text{орд. инд.}}$... $\sigma_{\text{орд. инд.}}$

பி.அ. டீசல் அங்காடி பி.அ. டீசல் அங்காடி +

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

...διδ' ὅλην... τὰ... πρᾶσι... καὶ ἔρηνά...

διὰ σαρρὸν καὶ γρηφῆν γὰρ βλαψώδη.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως. *.πρῶ. τοῦ .1920. .δ. λ. γεωμ. ἐργονίν. γ. κ. ρ. α. ι. α.*

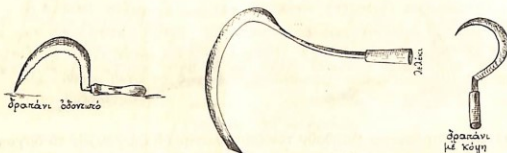
[illegible]

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

... *π.χ. δρεπάνι δρεπάνι καὶ τὸ κατὰ τὴν ἀρχαίαν*

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

... *δ.π. ἐργαλεῖα θερισμοῦ δρεπάνι δρεπάνι δρεπάνι* ...

... *εἰς τὸν δρεπάνι δρεπάνι*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μ.ε. ζέν. κοσά*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

... *ἡ λεπίς τοῦ κοσά ἦτο ὀδοντωτή*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

- 5) Ποιος κατασκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) . ο. σιδέρ......

6) Ἡ το παλαιότερον (ἡ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) · ἡ τὸ ἐν χρήσει ὁ θερισμὸς δι' ἐκρίζώσεως
p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *ἐν χαρην. αὐ. ἐξωτέρων πηγ. ἀπειρηγ. ψα.*
καὶ πολλὰ διὰ ἐξωτερικότητος αὐτῆς ἀχύνει τὴν φωτεινήτητα

2) Οι στάχυες που έμεναν (ή μένουν) εις το χωράφι μαζί με την ρίζαν
μετά τον θερισμόν πώς έλέγοντο (ή πώς λέγονται).

9. Εξετάστε φυτόν και προσέξτε το διακρίβωσαν
 διά τα ἀποκαλύπτον τὰ μυστήρια οὗ κτηνοτρόφου

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ;

.....a^o. 7° de o. e. d'esperanza

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

... ρ. ε. χ. ρ. ι. α. χ. ε. ρ. ι. σ. ρ. α. γ. γ. και' πρὸς τῶν ἰδιωτῶν
κατασκευαστῶν τοῦ οὐρανοῦ.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *27x27 1.5*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ύπηρχον (ή υπάρχουν) θεριστάι, οί όποιοι ήρχοντο ώς επαγγελματίαι δι' αυτόν τόν σκοπόν από άλλον τόπον και ποιον ;

[illegible]

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι, μὲ ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ἐξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε, μὲ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν).....

... καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ κοίτη
... ἐξηρῶνται καὶ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ

- 3) Οι άνδρες ή αι γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας πρὸς προφύλαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερεᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντο τι εις τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

...ἐφερον. σὺ μὲν ἀριστὰ καὶ χρηρὰ μὲν παρὰ
βάρβαροις εἴδεις... Ἰωνίας δὲ Κίης... σὺ μὲν ἐπεί τιν'
ἐφύλασσον γὰρ καὶ δαίμων ἐξωρετο....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

..ηρχίζου. μάταιον. Δις κ' αὖτε. ἡ. Τερψιχόρην.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά.

. Δ. ν. Σ. ι. α. κ. α. λ. η. . π. ρ. ο. ν. τ. ε. . σ. χ. ε. ρ. μ. ό. ν. . μ. ε. . τ. ό. ν. . υ. δ. ρ. ι. σ. τ. ό. ν.

Ἰν' πρῶτα εὐφραδίῃ. καὶ ὅμως ἄφροδι. πρῶτον. ἀρχή. γὰρ τῆς οὐκ ἐκείνης
καὶ τῆς εὐφροσύνης, οὐκ ἐκείνης. ἀφροσύνης. καὶ ὁμοῦ. χρῆμα. ἢ. γὰρ.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαι, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς όπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

[illegible]

- δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... εὐχόμενος ὁ πῶτος τὸ ἐμφανέστατον... εἰς τὴν πόλιν τὴν

..... Skapn. l. sp. d.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ο πρὸ νεὺς ἄνδρα.. ἔδωκε. καὶ ἀναμείβετο δειπνῶν. καὶ ἀφ' οὗ
ἐρίσας φοβήσας), καὶ συνεδεδιωκτοῦν. ἐκ πατρὸς. καὶ πατρὸς. καὶ πατρὸς.
τῇ βασιλῆα. καὶ πατρὸς. καὶ πατρὸς. καὶ πατρὸς.....

AKADEMIA

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

· συνέκρινον· καὶ· ἐν· αὐτοῖς· ἡμεῖς· τοὺς· ἡμετέριους·
καὶ· πάλιν· ἐφ' ἑαυτοῖς· καὶ· ἡμετέρας· ψυχὰς· καὶ·
ἐννοήσαντες· καὶ· τοὺς· στήθεας· πρὸς· τὸ· ποιεῖν· εὐχάριστον·
καὶ· τὸ· εὐχαριστῆσαι· αὐτὸν· καὶ· τὸ· ἐν· αὐτοῖς· ἔσθαι· διὰ· καὶ
τὴν· ἑαυτοῦ· ὅσα· ἀπὸ· θεοῦ· καὶ· κυρίου·

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) 'Από πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ; *ἀπὸ τοῦ 1945*

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

[illegible]

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

.....n. 63 gmp. ghuas. p. s. komd. v. op. w. d. r.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον). Ἐσυναι, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

[illegible]

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σκανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). . . *ἡλ. ἀχρὶ ἐχάρτα. ἐθερίσθη. πρὸς πλ. θερισθῆναι καὶ πλυν-
φε κόσῳ ἐπὶ τῷ δὲ σφαιρῶ μέρει*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). *καὶ τὸ μὲν ἐστὶν ἐπὶ*

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας). *Καί τό δρεπάνι ἐν
τοῦ Ἀχιδας καί τῶ
περὶ αὐτόν*

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

· ἡμεῖς. ἐκ. τοῦ. πνεύματος. ἡμεῖς. ἀπὸ. τοῦ.
· ἡμεῖς. ἐκ. τοῦ. πνεύματος. ἡμεῖς. ἀπὸ. τοῦ.
· ἡμεῖς. ἐκ. τοῦ. πνεύματος. ἡμεῖς. ἀπὸ. τοῦ.

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα/εἶνα ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπιμήκης ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

26. Dnpd n m 20 x amwkwpe oxm p d.

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἁλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ
δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἁλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἁλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχους ; ... *Ναι*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έκντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

[illegible]

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

... *ἑξήκοντα... ἑξήκοντα*
 ... *μ.τ.κ. στρώσεις... ἐν. 200... ἑξήκοντα... 1000... ἐκαστὴς. σπέρει*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... *διὰ... ἄχυρα... ἰδιαιτέρως... ἑξήκοντα*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

... *οἱ... ἰδιῶς... οἱ... γεωργοὶ... με τὰ ζῶα των...*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... *ἐχρησιμοποιήθη... ἐν. κοπάνισμα... με ξύλ. κόπανον...*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

... *ἦτο... ἐξ. ξύλου... ἐχρησιμοποιήθη... καὶ... ἐν. πύργον... ὑψηλῶν... ἐν. χονδρὸν... ἐν. πλάτος... καὶ... πλάτος... ἐν. πλάτος... ἐπιφάνειαν... ἐν. πλάτος... καὶ... ἐν. πλάτος... ἐν. πλάτος...*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

ἔγινετο ἐν τῇ αὐλῇ διὰ τὸν ἀρεβόσπον· φλωγὸν· ρεβιθία καὶ ἐν τῇ αὐλῇ

κόπανοι στρογγυλοὶ

ξύλο κομμοῦντό διὰ τὸ κομάνημα μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

τὸ δίκαιο 120

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; . . . καὶ τὰ ἀφ' ὧν ἀνέβη τὸ ἐξήπλοῦντο

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξήπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἐνοχρήστε καὶ πρὸς τὸ ἀπλοῦς καὶ ἁγνόν (πλὴ σπῶν)

- ...δὲ οὐκ ἔστιν ἄλλο ἄνθρωπος...

- ψαπτε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) τοῦ 1928. Στὸ πρῶτον
τοῦ πρώτου καὶ ἐπικυνη τοῦ 1944. ΑΘΗΝΑ

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, στοίμασμένοι διὰ τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (ἐν Κρήτῃ: θρινάκι, ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *ἐν. ἡ. ἄρχη. ἡ. ἄρχη. ἡ. ἄρχη.*
Ἐν. ἡ. ἄρχη. ἡ. ἄρχη. ἡ. ἄρχη.
Ἐν. ἡ. ἄρχη. ἡ. ἄρχη. ἡ. ἄρχη.

— 25 —

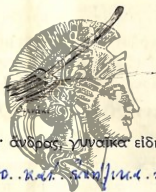
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

...τελικὴν πρᾶξιν... δὲν ἐπισημίζω...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφῆσατε τοῦτο.....

.....δ.αρ.π.ε.φ.α.ρ. (π.γ. τοῦ κατωτέρου σχ.η.ρ.α).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρὸς, γυναικὸς εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

.....τοῦ ἀνδρόγυνου καὶ ἀνδρῆς καὶ γυναικὸς.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύνων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ἀφαιρῶναι καὶ πύσσινον.....

κατὰ τὸ λίσνισμα ἐστὶν πρῶτον σκουπίσει κατὰ διαστήμα-
τα τὰ κόμπια καὶ τὰ φάφωι ἐν σωρὸν, ὅσοις κοπανί-
ζειται ἐν εἶναι λίγος ἢ ὀλίγηται, δὲ τὸν βῆλον ἐξήντηται

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.....
.....
.....

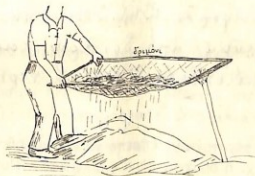
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

.... Κοσκινίσματα μετ' αὐτῶν τριμμένων. (κόσκινον μετ' αὐτοῦ
· δερμόνιον γὰρ πάλαι ὡς φησὶς.)

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσμί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τους ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ἀνθρώπων. π.δ. 20. ἑξήκοντα ἔτη. ὁ. σὺν περὶ ἐπιφάν. κη...
 καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχηγῶν. ὡς. αὐτοὺς ἐπὶ π.δ. 20. ἑξήκοντα ἔτη
 20. δ. π.δ. 20. 27. χρονοῦ. 27. σαρπῶν. . . καὶ ὁ. σὺν περὶ
 ἐπὶ. τῶν. . . σαρπῶν. . . ἐπὶ π.δ. 20. . . ὁ. σὺν περὶ. . .

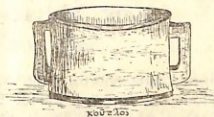
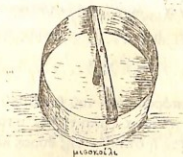
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

. ηρεμ. της. φαντασίας... στην άποψη/κρίση... πρηνότητα.
στην ήττη... γαλήνη... από... ερωτηθέν... και πάλι... το άτομο
έμπνευση και ένταση... ρίχνει... σκέψιμο... κερφύρον... ..

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξίν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Περιεφέρεια . η'. ἐπιγραφὴ . καὶ . συνήγη . καὶ . διακρίσις .
 εἰς . τοῦ . ἰχνογράφου . . . β. ε'. καὶ . . . κον. ἰα . χωρητικότητος
 . 1. 5 . ἀνωτέρω

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερου μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

... δ. κ. . . κατεβάλλοντο . εἰς . ἁλώνι . εἰς . ἁλώνι . εἰς . ἁλώνι .

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

... η'. . . παραγωγή . ἀποθήκη ἐν οἴκῳ . εἰς . μ. γ. α'.
 Σχημα . δοχεῖα . . . α'. . . ἀποθήκη . . . χωρητικότητος . . 5. 00 . . 20. 00 μ. γ. α'.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαίθρον ; ... τοῦ ἀχέρον ἀποδημῶντα. 23
ἀχέρωντος .. πρὸς τὸν τοῦ ἀχέρωντος ..

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Α. Π. 22 Καρυκ. α. πλάνα. και β. αρχιμ.

- 6) Μήπως όπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

πρό. του. Βαρλαάμ. και σου ἰφθαλ. χαρὰν χυψα. ἐν. οὐ-
χ. δυν. καὶ. καρποῦν. ἀντιφ. εὐχ. ἐν. πύ. χρ. διαγῆ....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

προς ποῖον σκοπόν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστογενένων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

[illegible]

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

...wird an 8er Tag der 2. Woche ... in der 4. Woche ...

... τὰς τῶν γυναικῶν, τὴν... τοῦ πατρὸς, καὶ...

.....^αΝΔ...^βΑΡΧΗ...^γΕΡΩ...^δΚΑΙ...^εΕΛ...^ςΤΗ.

βασισμοί \mathbb{R}^n ως \mathbb{R} - \mathbb{R}^n

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... δ. εἰν. ἐρρ. / π. τέν. το. / τή. πα. τε. / δι. ἀ. κα. ψ. / ι. ρ. α.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... ἔ. λ. λ.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

..... αἰ. ἡ. ε. ρ. ο. ν. / δ. εἰν. / τ. ε. γ. η. τ. α. / ι. ο. ν. α. / ἔ. ξ. ἔ. π. κ. ν. / π. ι. κ. α. λ. η. ῖ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

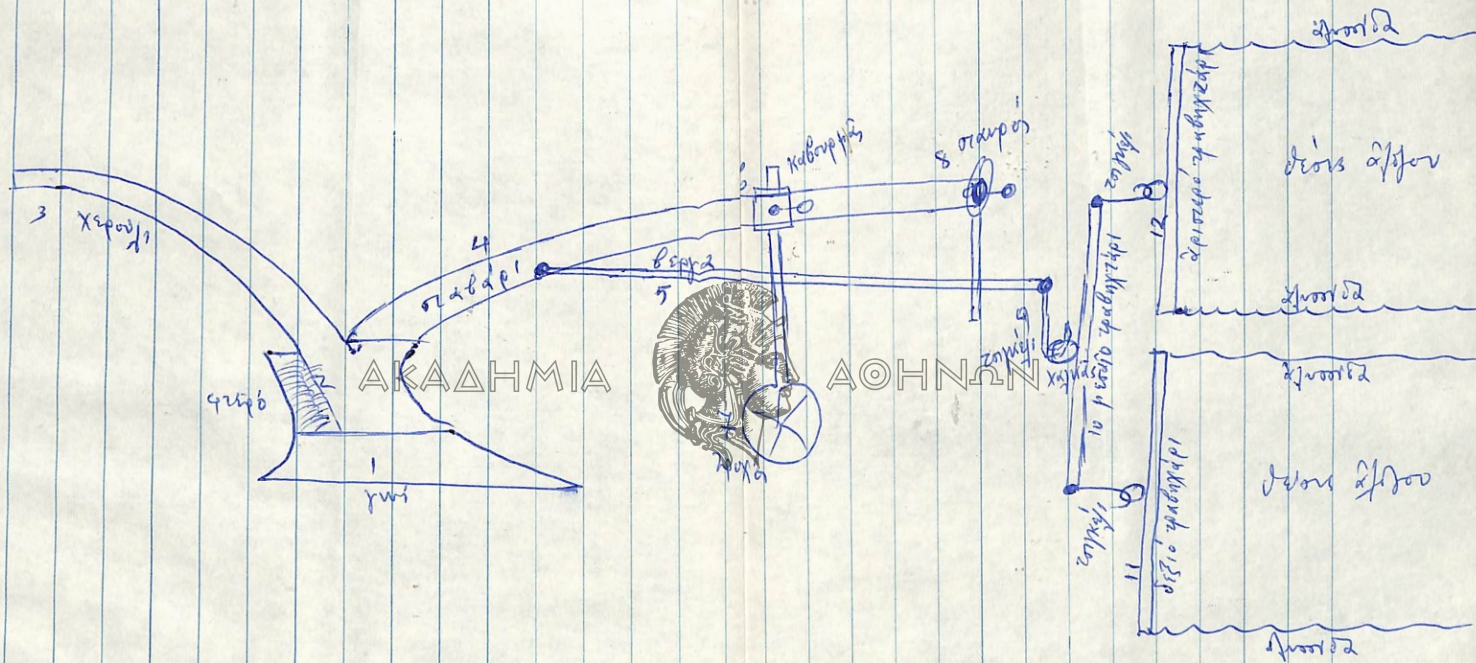
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

σύνθετον ἔργον ἐκτελεσθὲν διὰ βελώνων

Σύμφωνα με τον υπολογισμό
 ότι δύο φορές περισσότερο φωτός αντανακλάται

